

Žiť s vedomím, že máme poslanie (II)

Hybnou silou apoštolátu je láska, ktorá je Božím darom: „V kresťanovi, Božom dieťati, tvoria priateľstvo a láska jedinú realitu: sú Božím svetlom, ktoré zohrieva“ (Vyhňa, 565). Cirkev rastie predovšetkým prostredníctvom lásky svojich veriacich; až potom nasleduje ako plod tejto lásky štruktúra a organizácie, ktoré jej majú slúžiť.

25.11.2021

Svätý Lukáš farbisto líči život prvých veriacich v Jeruzaleme po zoslaní Ducha Svätého: „Deň čo deň svorne zotrvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení“ (Sk 2, 46-47). Napriek tomu mali čoskoro prísť protivenstvá: uväznenie Jána a Petra, Štefanova mučenícka smrť a nakoniec otvorené prenasledovanie.

A práve v tejto súvislosti opisuje evanjelista Lukáš prekvapivú vec: „Tí, čo sa rozprchli, chodili a hlásali slovo“ (Sk 8, 4). Každého určite zaujme, že vo chvíľach, keď bol ich život vážne ohrozený, sa nechcú vzdať hlásania spásy. Nejde navyše o ojedinelú udalosť, ale o vytrvalú snahu. O niečo ďalej nachádzame podobnú informáciu: „Tí, čo sa rozprchli pred súžením, ktoré nastalo za Štefana, došli až do

Fenície, na Cyprus a do Antiochie, ale nikomu neohlasovali slovo, iba Židom“ (Sk 11, 19). Čo viedlo prvých kresťanov k tomu, aby s ľuďmi hovorili o Pánovi dokonca aj vo chvíli, keď utekali pred prenasledovaním? Viedla ich k tomu nájdená radosť, ktorou ich srdce prekypovalo: „Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami“ (1 Jn 1, 3). Zvestujú Pána jednoducho preto, aby ich „radosť bola úplná“ (porov. 1 Jn 1, 4). O Lásku, s ktorou sa stretli, sa musia podeliť. Radosť je nákazlivá. Nemohli by niečo také robiť aj dnešní kresťania?

Cesta priateľstva

Výjav zo Skutkov apoštolov obsahuje jeden veľmi dôležitý detail: „No niektorí z nich boli Cyperčania a Cyrénčania. A keď prišli do Antiochie, hovorili aj Helenistom a zvestovali im Pána Ježiša“ (Sk 11, 20).

Kresťania sa nepohybovali len v zvláštnych spoločenských kruhoch, nečakali na ideálne podmienky, aby mohli hlásať život a slobodu, ktorých sa im dostalo. Každý z nich sa prirodzeným spôsobom delil o svoju vieru v tom prostredí, v ktorom sa nachádzal, s ľuďmi, ktorých mu Boh poslal do cesty. Filip hovoril s Etiópanom vracajúcim sa z Jeruzalema, manželia Akvila a Priscilla sa dali do reči s mladým Apollom (porov. Sk 8, 26-40; 18, 24-26). Božia Láska, ktorou prekypovalo ich srdce, ich nabádala k tomu, aby sa zaujímali o druhých a delili sa s nimi o poklad, „ktorý nás robí veľkými a môže urobiť lepšími a šťastnejšími tých, ktorí ho príjmu“.[1]

Ak vyjdeme z nášho dôverného vzťahu s Bohom, budeme môcť osloviť ľudí z nášho najbližšieho okolia a podeliť sa s nimi o svoju životnú skúsenosť. Budeme dokonca chcieť spoznať ešte ďalších a ďalších ľudí, s ktorými by sme sa mohli

podeliť o nový život, ktorý nám dáva Pán. Potom bude rovnako ako vtedy možné povedať, že „Pánova ruka bola s nimi a veľa ich uverilo a obrátilo sa k Pánovi“ (Sk 11, 21).

Druhá myšlienka, o ktorej môžeme vo svetle histórie uvažovať, je, že cirkev skôr než na základe štruktúrovanej a organizovanej činnosti rástla – a rastie – vďaka láske svojich veriacich. Štruktúra a organizácia prišli až neskôr, ako plod tejto lásky, ktorej majú slúžiť. Niečo podobné vidíme aj v dejinách Diela. Tí, ktorí nasledovali svätého Josemaríu, sa mali úprimne radi a práve vďaka tomu si mohlo Božie posolstvo nájsť cestu k ľuďom. O prvom študentskom internáte Diela sa rozpráva: „Chlapcov z ulice Luchana 33 spájalo priateľstvo založené na rovnakom kresťanskom duchu, aký okolo seba šíril Otec. Kto sa v prostredí, ktoré vzniklo okolo dona Josemaríu a jeho spoločníkov,

cítil dobre, ten sa vrátil. Ak sa do bytu na ulici Luchana chodilo vďaka pozvaniu, zostávalo sa kvôli priateľstvu.“[2]

Neuškodí, keď si tieto aspekty dejín cirkvi a Diela pripomenieme, lebo cirkev aj Dielo sa za všetky tie roky svojho trvania značne rozrástli a existuje isté nebezpečenstvo spoliehať sa viac na apoštolské diela ako na činnosť jednotlivcov. Otec Fernando nám to chcel nedávno pripomenúť: „Súčasnú podmienku evanjelizácie vyžadujú v ďaleko väčšej miere osobný kontakt, súvzťažný aspekt, nachádzajúci sa v jadre apoštolskej činnosti, ktorý svätý Josemaría našiel v evanjeliu.“[3]

Je vlastne prirodzené, že to tak je. Ak hybnou silou apoštolátu je láska, ktorá je Božím darom, potom „v kresťanovi, Božom dieťati, tvoria priateľstvo a láska jedinú realitu: sú

Božím svetlom, ktoré zohrieva“.[4] Priateľstvo je láska a pre Božie dieťa je skutočným postojom svornosti a pochopenia. Nejde teda o to snažiť sa mať priateľov, aby sme mohli robiť apoštolát, ale o to, že priateľstvo a apoštolát sú výrazom jednej a tej istej lásky. „Samo priateľstvo je apoštolát; samo priateľstvo je dialóg, v ktorom odovzdávame a dostávame svetlo; v ktorom sa vo vzájomne otvorených obzoroach rodia plány; v ktorom máme radosť z toho, čo je dobré a sme si oporou v tom, čo je ťažké; v ktorom nám je dobre, lebo Boh chce, aby sme boli šťastní.“[5] Nie je teda vôbec od veci položiť si otázky: *Ako sa starám o svojich priateľov? Delím sa s nimi o radosť z vedomia, že na mne Bohu záleží? Snažím sa spoznať ďalších ľudí, takých, ktorí možno nikdy nestretli žiadneho veriaceho človeka, ktorý by ich priviedol k Bohu?*

Na križovatkách sveta

„Veď ak hlásam evanjelium, nemám sa čím chváliť; to je moja povinnosť, a beda mi, keby som evanjelium nehlásal“ (1 Kor 9, 16). Pavlove slová predstavujú trvalú výzvu cirkvi. Rovnako vedomie toho, že je Bohom volaný k tomu, aby splnil určité poslanie, je pre nás stále živým vzorom: „Ak to robím z vlastnej vôle, mám nárok na odmenu, ale ak nie z vlastnej vôle, je to služba, ktorá mi je zverená“ (1 Kor 9, 17). Apoštol pohanov si je vedomý toho, že bol povolaný doniesť zvesť o Ježišovi Kristovi „pohanom aj kráľom i synom Izraela“ (Sk 9, 15), a preto sa ponáhľa, aby svoju úlohu splnil.

Keď bol Pavol na svojej druhej ceste zavedený Duchom Svätým do Grécka, videl, že miestny ľud smädil po Bohu a jeho srdce sa začalo zväčšovať a rozpaľovať. Svätý Lukáš rozpráva, že kým Pavol na nich v Aténach čakal, na svojich spoločníkov, ktorí sa zdržali v Berei,

„búril sa v duchu, keď videl, že mesto je oddané modlárstvu“ (Sk 17, 16). Podľa svojho zvyku zamieril najskôr do synagógy. Zdalo sa mu to však málo, a tak akonáhle mohol, zašiel aj do aeropágu, kde ho samotní Aténčania požiadali, aby im vyložil „čo je to za nové učenie, ktoré hlásal“ (Sk 17, 19). Pavol tak hlásal zvesť o Ježišovi Kristovi v aeropágu v Aténach, kde sa stretávali tie najnovšie a najvplyvnejšie myšlienkové prúdy.

Podobne ako apoštol Pavol sme aj my „povolaní k tomu, aby sme sa iniciatívne a spontánne podieľali na zlepšovaní sveta a kultúry našej doby, aby sa tak mohli rozvíjať Božie plány s ľudstvom: *cogitationes cordis eius*, projekty jeho srdca, ktoré pretrvávajú z generácie na generáciu (Ž 33 [32], 11)“.[6] Je prirodzené, že sa v mnohých kresťanoch rodí túžba pôsobiť na miestach, „ktoré majú veľký vplyv na budúce utváranie

spoločnosti“.[7] Pred dvoma tisícami rokov to boli Atény a Rím. Čo je týmito miestami dnes? Sú tam prítomní kresťania, ktorí by tam pôsobili ako *Kristova lúbezná vôňa*? (porov. 2 Kor 2, 15) A my, nemohli by sme urobiť niečo pre to, aby sme boli prítomnejší na týchto miestach, ktoré mnohokrát už ani nie sú fyzické? Zoberme si napríklad prostredie, v ktorom ľudia robia životne dôležité rozhodnutia... alebo podobné miesta v našich mestách, v našich mestských častiach, na našom pracovisku. Koľko dobrého môže vziť z toho, ak tam bude prítomný niekto, kto sa bude zasadzovať za spravodlivejší a solidárnejší prístup k človeku, kto nebude robiť rozdiely medzi bohatými a chudobnými, medzi zdravými a chorými, medzi miestnymi a cudzincami atď.

Keď sa nad tým zamyslíme, vidíme, že to všetko patrí k poslaniu veriacich laikov v cirkvi. Ako hovorí

Druhý vatikánsky koncil: „Boh ich volá, aby sa vykonávaním svojho zamestnania v duchu evanjelia ako kvas znútra pričiňovali o posvätenie sveta, a tak urobili Krista zjavným ostatným ľuďom, najmä svedectvom svojho života, jasom svojej viery, nádeje a lásky“.[8] Boh sa obracia na všetkých veriacich laikov, zvláštnym spôsobom však na tých, ktorí dostali povolanie do Opus Dei. Svätý Josemaría opisoval apoštolát svojich dcér a synov ako „vnútrožilovú injekciu aplikovanú do krvného obehu spoločnosti“.[9] Videl ich „prinášať Krista do každého prostredia, kde sa vykonáva nejaká ľudská činnosť: do tovární, do laboratórií, na polia, do remeselníckych dielní, do ulíc veľkomiest, na horské chodníky“[10] a stavať ho pomocou svojej práce „na vrchol všetkých pozemských činností“.[11]

S prianím uchovať tento charakteristický rys Diela nás Otec Fernando vo svojom prvom liste, ktorý nám poslal ako prelát, nabáda, aby sme „na podporu veľkého profesionálneho nadšenia u tých, ktorí sú ešte študentmi a majú veľkú túžbu budovať spoločnosť, i v tých, ktorí už vykonávajú nejaké povolanie. Je dôležité, aby v sebe so správnym úmyslom pestovali vznešenú túžbu dosiahnuť odbornosť a zanechať stopu“.[12] Nejde o to „riadiť sa podľa najnovšej módy“ z túžby po originalite, ale o to uvedomiť si, že „byť dnešnými ľuďmi, rozumieť modernému svetu je pre členov Opus Dei niečím prirodzeným a inštinktívnym, pretože sú tými – spolu s ostatnými občanmi, rovnakými ako oni –, ktorí dávajú tomuto svetu zrod a jeho modernosť“.[13] Je to nádherná činnosť, ktorá nás neustále burcuje k tomu, aby sme vyšli zo svojho malého sveta a pozreli sa smerom k

nesmiernemu obzoru spásy: celý svet čaká na oživujúcu prítomnosť kresťanov! Avšak, „Koľkokrát nás to láka, aby sme zostali na pohodlnom pobreží! Ale Pán nás volá vyplávať na more a spustiť siete do hlbších vôd (porov. Lk 5, 4). Pozýva nás, aby sme svoj život strávili v službe. Úzko s ním spojení, máme odvahu vložiť všetky naše charizmy do služby druhým. Kiež sa môžeme cítiť poháňaní jeho láskou (porov. 2 Kor 5, 14) a povedať so svätým Pavlom: „Beda mi, keby som evanjelium nehlásal!“ (1 Kor 9, 16).“[14]

Ochota venovať sa Dielu

Túžba prinášať spásu ľuďom sa v apoštolovom srdci snúbi so *starostou o všetky cirkvi* (porov. 2 Kor 11, 28). Cirkev od začiatku zakúšala núdzu. V Skutkoch apoštolov čítame, že Barnabáš „mal roľu, predal ju a peniaze priniesol a položil apoštolom k nohám“ (Sk 4, 37). Svätý Pavol sa v

mnohých svojich listoch zmieňuje o zbierke na podporu jeruzalemských kresťanov. Ani Dielo nebolo v tomto ohľade výnimkou. Necelý týždeň po svojom príchode do Ríma 30. júna 1946 napísal svätý Josemaría členom Generálnej rady do Madridu, kde vtedy sídlili: „Mám v úmysle ísť čo najskôr do Madridu a potom sa vrátiť do Ríma. Je potrebné – Ricardo![15] – pripraviť šesťstotisíc pesos a ponáhľa to. Vzhľadom na naše ekonomické problémy sa to zdá byť bláznovstvom. Je však nevyhnutné tu získať dom.“[16] Finančné potreby spojené s domami v Ríme tým iba začali a všetci členovia Diela si ich podobne ako prví kresťania vzali za svoju vec. Don Javier v posledných rokoch svojho života občas s dojatím rozprával príbeh dvoch kňazov, ktorí začali s činnosťou Opus Dei v Uruguaji. Po určitej dobe dostali významný finančný dar, ktorý by ich bol mohol vyslobodiť z ich finančnej tiesne, oni však bez váhania poslali

celú čiastku do Ríma ako príspevok na domy.

Materiálne potreby Diela smrťou svätého Josemaríu nezmizli; trvajú – a budú trvať – ďalej. Po celom svete vznikajú vďaka Bohu nové projekty Diela, a okrem toho bude vždy treba myslieť na podporu už existujúcich projektov. Všetci by sme preto mali v sebe pestovať pocit zodpovednosti za tieto potreby. Ako nám pripomína Otec, „Naša láska k Cirkvi nás tiež vedie k hľadaniu finančných zdrojov potrebných na rozvoj apoštolských činností“.[17] Nejde však len o to, niečím prispieť; dôležité je, aby naša snaha vychádzala z lásky k Dielu.

Podobne možno hovoriť aj o ďalšom úžasnom prejave našej viery v nadprirodzený pôvod výzvy robiť Opus Dei na zemi. Vieme dobre, akú radosť mal svätý Josemaría z radostnej odovzdanosti svojich dcér a synov. V jednom zo svojich

posledných listov ďakoval Pánovi za to, že „boli úplne ochotní – v rámci povinností vlastných ich postaveniu vo svete – slúžiť Bohu v Diele“.[18] Okamihy neistoty a protestov, ktoré sa objavovali v cirkvi a vo svete, ešte zvýrazňovali zvláštne svetlo vychádzajúce z tejto odovzdanosti: „Mladí a aj už nie takí mladí cestovali akoby nič sem a tam alebo vytrvali verne a neúnavne na jednom mieste; ak bolo treba, zmenili prostredie, dočasne prerušili svoju prácu a pustili sa do inej, apoštolsky zaujímavejšej činnosti; naučili sa novým veciam, ochotne sa stiahli a zostali v skrytosti, aby uvoľnili cestu iným, naučili sa stúpať aj klesať.“[19]

Hoci hlavnou náplňou Diela je osobný apoštolát,[20] nemali by sme zabúdať, že Dielo korporatívnym spôsobom podporuje aj niektoré sociálne, vzdelávacie a dobročinné aktivity. Sú to rôzne prejavy jednej a tej istej horúcej lásky, ktorú nám Boh

vložil do srdca. Nakoniec aj formácia poskytovaná Dielom vyžaduje „istú štruktúru“, [21] obmedzenú síce na nevyhnutné minimum, no napriek tomu nenahraditeľnú. Vedomie poslania, ktoré nás podnecuje k tomu, aby sme sa zblížovali s ľuďmi a snažili sa byť kvasom v miestach, kde sa robia životne dôležité rozhodnutia, v nás tiež udržiava zdravú starosť o tieto potreby Diela.

Mnoho veriacich z Opus Dei – či už žijúcich v celibáte alebo v manželstve – sa podieľa na najrôznejších apoštolských činnostiach. Niektorí z nich majú na starosti formáciu a vedenie Diela. Hoci to netvorí podstatu ich povolania, otvorenosť voči týmto úlohám predstavuje konkrétny spôsob ich spolupatričnosti k Opus Dei. Preto ich Otec nabáda k „aktívnej a veľkodušnej ochote zapojiť sa v prípade potreby s rovnakým profesionálnym zápalom

aj do formácie a vedenia“.[22] Tieto úlohy by sme nemali brať ako povinnosť, ktorá nemá nič spoločné s vlastným životom, ale naopak ako niečo, čo sa rodí z vedomia, že sme Bohom volaní k niečomu veľkému. Spolu so svätým Pavlom máme byť „sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal“ (1 Kor 9, 19). Je to „profesionálna práca vyžadujúca špecifickú a starostlivú prípravu“.

[23] Ak preto niekto berie na seba takú úlohu, mal by tak robiť s vedomím, že je to jeho poslanie, ktoré má plniť s túžbou prispievať svojim nepatrným dielom k celku. Táto úloha ho nesmie odvádzať zo sveta, má pre neho predstavovať konkrétny spôsob, ako zostať vo svete a zmierovať ho s Bohom. Má byť osou osobného posväcovania sa.

V prvotnej cirkvi mali učeníci „jedno srdce a jednu dušu“ (Sk 4, 32). Starali sa jedni o druhých v bratskej pospolitosti: „Kto je slabý, aby som

nebol slabý aj ja? Kto je vystavený pohoršeniu, aby to aj mňa nepálilo?“ (2 Kor 11, 29). Z miesta, kde našli radosť evanjelia, naplňali svet svetlom a snažili sa, aby čo najviac ľudí dostalo možnosť kresťanskej spásy. Všetci sa chceli podieľať na práci apoštolov, či už svojou vlastnou odovzdanosťou, pohostinnosťou, materiálnou pomocou alebo tým, že im ponúkali svoje služby, ako napríklad Pavlovi spoločníci na cestách. Nie je to stratený obraz minulosti, ale úžasná skutočnosť, ktorú ďalej prežívame v cirkvi aj v Diele a ktorú sme volaní stelesňovať aj dnes v plnej aktuálnosti našej slobodnej odpovede na Boží dar.

Lucas Buch

[1] Pápež František, apoštolská exhortácia *Gaudete et Exsultate*, 19.3.2018, č. 131.

[2] J. L. González Gullón, *DYA –La Academia y Residencia en la historia del Opus Dei (1933-1939)*, Rialp, Madrid, s. 196.

[3] F. Ocáriz, *Pastiersky list*, 14.2.2017, č. 9.

[4] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 565.

[5] F. Ocáriz, *Pastiersky list*, 9.1.2018, č.14.

[6] F. Ocáriz, *Pastiersky list*, 14.2.2017, č. 8.

[7] *Tamtiež*, č. 29.

[8] 2. Vatikánsky koncil, dogm. konšt. *Lumen gentium*, č. 31.

[9] Svätý Josemaría, *Instrucción*, 19–III–1934, č. 42.

- [10] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 105.
- [11] *Tamtiež*, č. 183.
- [12] F. Ocáriz, *Pastiersky list*, 14.2.2017, č. 8.
- [13] Svätý Josemaría, *Rozhovory*, č. 26.
- [14] Pápež František, ap. exh. *Gaudete et Exsultate*, 19.3.2018, č. 130.
- [15] Ricardo Fernández Vallespín bol vtedy Generálnym správcom Diela a mal preto na starosti finančné potreby.
- [16] A. Vázquez de Prada, *Zakladateľ Opus Dei*, sv. III, s. 35.
- [17] F. Ocáriz, *Pastiersky list*, 14.2.2017, č. 8.
- [18] Svätý Josemaría, *List* 14.2.1974, č. 5..

[19] Tamtiež.

[20] Svätý Josemaría, Rozhovory, č. 51.

[21] Tamtiež.

[22] F. Ocáriz, Pastiersky list, 14.2.2017, č. 8.

[23] Svätý Josemaría, List 29.9.1957, č. 9.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/zit-s-vedomim-ze-mame-
poslanie-ii/](https://opusdei.org/sk-sk/article/zit-s-vedomim-ze-mame-poslanie-ii/) (02.04.2025)